

קול קורא לסדנת חוקרים

קבלה במקומה – דיוקנאות מקומיים של ידע

מכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח

קתדרת מתנאל לחקר הקבלה

יד-טו בטבת תשפ"ה, 28-29 בינואר 2025

יד יצחק בן-צבי, ירושלים

כידוע, ידע אינו נוצר בחלל ריק. בני אדם יוצרים אותו במקום מסוים ובעת מסוימת, לעתים לבד, לעתים בשיתוף פעולה, אך תמיד בהקשר. הידע הקבלי אינו יוצא מן הכלל במובן זה, ובשנים האחרונות אנו עדים למגמה גוברת במחקר למקם את הקבלה במקומותיה, ולעמוד על אופני היווצרותה המורכבים. כדי להרחיב ולהעמיק מגמה מחקרית זו, אנו מבקשים לקיים סדנת חוקרים שתתמקד בסוגיות המתודולוגיות העולות מן השאלה כיצד לשרטט דיוקן אינטלקטואלי מקומי של ידע: מה כרוך בניסיון לתאר את הידע או הפעילות האינטלקטואלית במרחב מסוים, בקהילה, בחבורה או אצל יחיד, במקום אחד או בתנועה, בתקופה תחומה, או לאורך זמן. מה נדרש מבחינה מתודולוגית, מה הם האתגרים, כיצד קובעים גבולות, מה הם הכלים העומדים לרשות החוקר/ת, ומהי ההיסטוריה של המחקר בסוגיות אלה. נבקש להעניק דגש מיוחד ליחס בין צורות ידע שונות – קבלה, פילוסופיה, הלכה, פיוט, מדע, מוסר, דרוש, מנהג ועוד – הן מפרספקטיבה השוואתית, והן מתוך ההכרה כי הלכה למעשה הגבולות בין הסוגות ובין המחברים והקוראים מטושטשים לא פעם. בין הסוגיות שיידונו בסדנה:

- חכמים בחברה – הסביבה האינטלקטואלית, התרבותית והחברתית המקומית של סוכני ידע
- חכמים כחוקרים – תרבויות כתבי יד, איסוף מקורות ושימוש בידע מקומי
- רשתות אינטלקטואליות – שרטוט פעילות אינטלקטואלית של יחידים וקבוצות
- מחברים אנונימיים – האתגר למקם את הלא נודע
- לוקליזציה של ידע אזוטרי – הזדמנויות ואתגרים במפגש בין היסטוריה אינטלקטואלית וחקר הקבלה
- הספרייה: גדריה, אופייה, וגבולותיה
- כלי מחקר עדכניים: שיטות וגישות חדשות למיפוי ידע

אנו מזמינים את ציבור החוקרות והחוקרים להגיש הצעות להרצאות (בעברית או באנגלית) לסדנה. הצעות (עד 250 מילה), בצירוף קורות חיים, יש לשלוח עד לתאריך **15 בדצמבר, 2024**, לידי רכז הסדנה, יוגין מטנקי, בכתובת:

Gene@ybz.org.il

המרצים בסדנה יתבקשו לשלוח מראש (עד ה- **12 בינואר, 2025**) טיוטה של הטקסט שיציגו (עד 5,000 מילה) שתופץ מראש למשתתפיות/ות הסדנה, כדי לאפשר דיון עשיר יותר.

